

Verzoek tot agenderen activiteit voor de Politieke Markt

d.d. 8 september 2016

RG-191/ 2016

Indiener voorstel: College, portefeuillehouder de heer F. Huis

Onderwerp: Agendaverzoek besluitvormingsproces en speelveld bomenkader

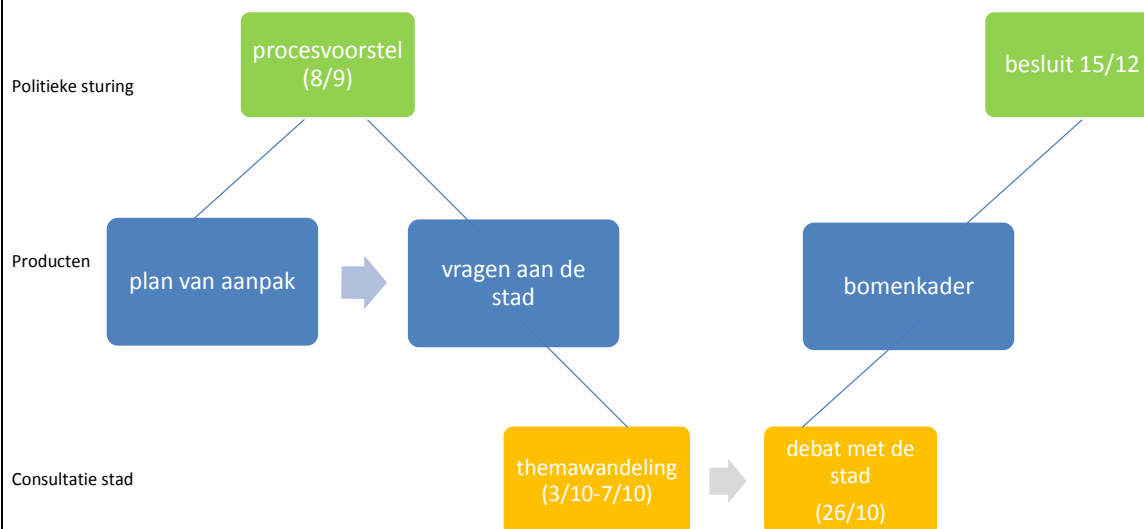
Aanleiding

In de Programmabegroting 2016 is aangekondigd dat in 2016 het bomenbeleid wordt geactualiseerd. Bomen bepalen voor een belangrijk deel het beeld en de kwaliteit van onze stedelijke omgeving en vertegenwoordigen waarde op ecologisch -, economisch - en sociaal vlak. Het is daarom niet verwonderlijk dat veel inwoners van Almere en diverse belangengroepen in onze stad een opvatting over bomen hebben. Daarom willen we – in overeenstemming met wat er staat in de Programmabegroting 2016 – de stad betrekken bij het actualiseren van het bomenkader.

Het college wil de raad consulteren over het te volgen proces. Dit zorgt voor een duidelijke rolverdeling tussen raad en college. Daarnaast zorgt het er voor dat wij achteraf geen stappen hebben overgeslagen in het betrekken van inwoners waar u als raad, vanuit uw volksvertegenwoordigende rol, belang aan hecht. Dit doen wij door de raad een aantal vragen voor te leggen. De vragen hebben betrekking op het beleidsproces, de thema's van het bomenkader, de vragen aan de stad en wie we daarbij betrekken. We behandelen ze in dit agendaverzoek.

Het ontwerpproces van het bomenkader is gericht op betrokkenheid van de stad en de kracht van het argument. Dicht op de werkelijkheid van de praktijk waarbij de stad meedenkt, meeschrijft en meepraat.

Proces bomenkader

Figuur 1: ontwerp- en besluitvormingsproces op hoofdlijnen

De stad wordt geconsulteerd in oktober. Ons doel is uiterlijk half december 2016 een bomenkader gereed te hebben – gedragen door de stad –, ten behoeve van bespreking en besluitvorming in de gemeenteraad.

Participatie zit als volgt in het proces geborgd:

- *Meedenken*
Per thema (waarover verderop meer) wordt een actuele praktijkcasus op locatie bezocht. Tijdens deze themawandeling worden thema's vanuit verschillende gezichtspunten behandeld. Het college wil de raad in de gelegenheid stellen om in de rol van toehoorder deel te nemen aan de themawandelingen.
- *Meeschrijven*
Na afloop van een themawandeling worden de bevindingen/voorstellen van de deelnemers genoteerd. Doel is om tot goed beargumenteerde onderbouwingen te komen. Om meer scherpte en diepgang in het bomenkader aan te brengen worden de deelnemers gevraagd om de conceptteksten voor het bomenkader aan te scherpen. Ook mensen die niet deelgenomen hebben aan de themawandelingen kunnen een steentje bijdragen. Men kan reageren op de onderbouwingen, maar ook op elkaars bijdrage. Dit gebeurt online. De inbreng, inclusief de overblijvende discussiepunten van de themawandelingen, worden gebruikt in het bepalen van de agenda voor het 'debat met de stad'.
- *Meepraten*
De oogst van de themawandelingen vormen de bouwstenen voor het debat met de stad. Centraal in dit debat staat hoe we het beste om kunnen gaan met de soms tegenstrijdige belangen tussen de groene stad en de individuele belangen van bewoners. Voor de raad is het interessant om bij het debat aanwezig te zijn. Dit is het moment om als toehoorder van de discussie de uitwisseling van argumenten tot u te nemen, de standpunten van verschillende actoren te beluisteren en de sfeer van het debat te ervaren.

Besluitvorming

Na het debat krijgt het bomenkader zijn definitieve vorm en wordt het ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Vergezeld met een paragraaf over de eventuele financiële consequenties en een document met de overige door de stad aangedragen alternatieve voorstellen.

Het speelveld

In de paragraaf speelveld wordt geschetst welke vragen we aan de stad willen stellen en waar het bomenkader al dan niet antwoord op gaat geven.

Thema's bomenkader

"In 2016 actualiseren we het bomenkader. Samen met de stad en belangengroepen willen we bepalen hoe we met ons bomenbestand willen omgaan. Het is daarbij de kunst om onze bestuurlijke ambities in het kader van Growing Green Cities, de wensen van bewoners, functie, kwaliteit en budget, met elkaar in balans te brengen. Het resultaat wordt een product waarmee op een transparante wijze een bomenbestand wordt ontwikkeld dat past bij onze stad. Ook de vraag of het instellen van een kapvergunning nodig is, wordt daarbij meegenomen."

Bovenstaande tekst uit de programmabegroting 2016, de ervaringen met het vorige beleidsdocument en diverse dossiers zijn input voor het bomenkader. Dit leidt tot een aantal thema's, waar het bomenkader zich over uit moet spreken.

Van u willen wij graag weten of we de meest relevante thema's benoemd hebben.

Hieronder staan de thema's die wij op ons netvlies hebben ondersteund met een korte toelichting.

- *Transparante afweging*
Bewoners hebben behoefte aan duidelijkheid over het waarom van een ingreep en hun rol daarin. Waar kunnen ze terecht als ze het er niet mee eens zijn? Het gaat hier om transparantie vooraf: bij het maken van afwegingen en ontvankelijkheid voor afwijkende zienswijzen.
- *Mensen maken de stad*
Bomen hebben een direct effect op het woongenot en bewoners worden graag betrokken bij de inrichting en het beheer van hun straat. Bewoners hebben veel invloed maar de straat is het niet altijd met elkaar eens.
- *Overlast*
Naast de positieve effecten van bomen kunnen bomen overlast veroorzaken in de vorm van blad, schaduw, kleverig spul en wortelopdruk.

- *Kwaliteit of kwantiteit*
Bomen stellen eisen aan de beschikbare ondergrondse en bovengrondse groeiruimte. De beschikbare ruimte is beperkt in veel woonstraten waardoor keuzes gemaakt moeten worden (meer parkeerruimte of meer bomen?)
- *Boom versus energie-neutrale stad*
Bomen en zonnepanelen staan vaak op gespannen voet met elkaar. Door schaduwwerking wordt het rendement van de zonnepanelen negatief beïnvloed.
- *Biodiversiteit*
Bomen bieden een voedselbron voor insecten en vogels. Met name de van nature in Nederland voorkomende soorten spelen hier een belangrijk rol in. Bomen die niet van nature in Nederland voorkomen bieden op hun beurt extra variatie in beleving en verlaging van het risico op ziekten en plagen.
- *Gezondheid & allergieën*
Bomen zorgen voor koeling en het afvangen van fijnstof, maar sommige soorten ook voor gezondheidsproblemen als allergie.
- *Communicatie*
De Almeerders voelen zich betrokken bij hun groene leefomgeving en willen graag op tijd en volledig geïnformeerd worden.
- *Grondstoffen*
Bij het boomonderhoud komen waardevolle grondstoffen vrij in de vorm van rondhout en houtsnippers.

Het bomenkader moet een handvat bieden om de ambitie van groene stad en het belang van de individuele Almeerder vorm te geven. Belangen kunnen daarbij tegenover elkaar staan. Het afwegingsmodel is een resultante van belangenafwegingen uit de overig genoemde thema's.

Vragen aan de stad

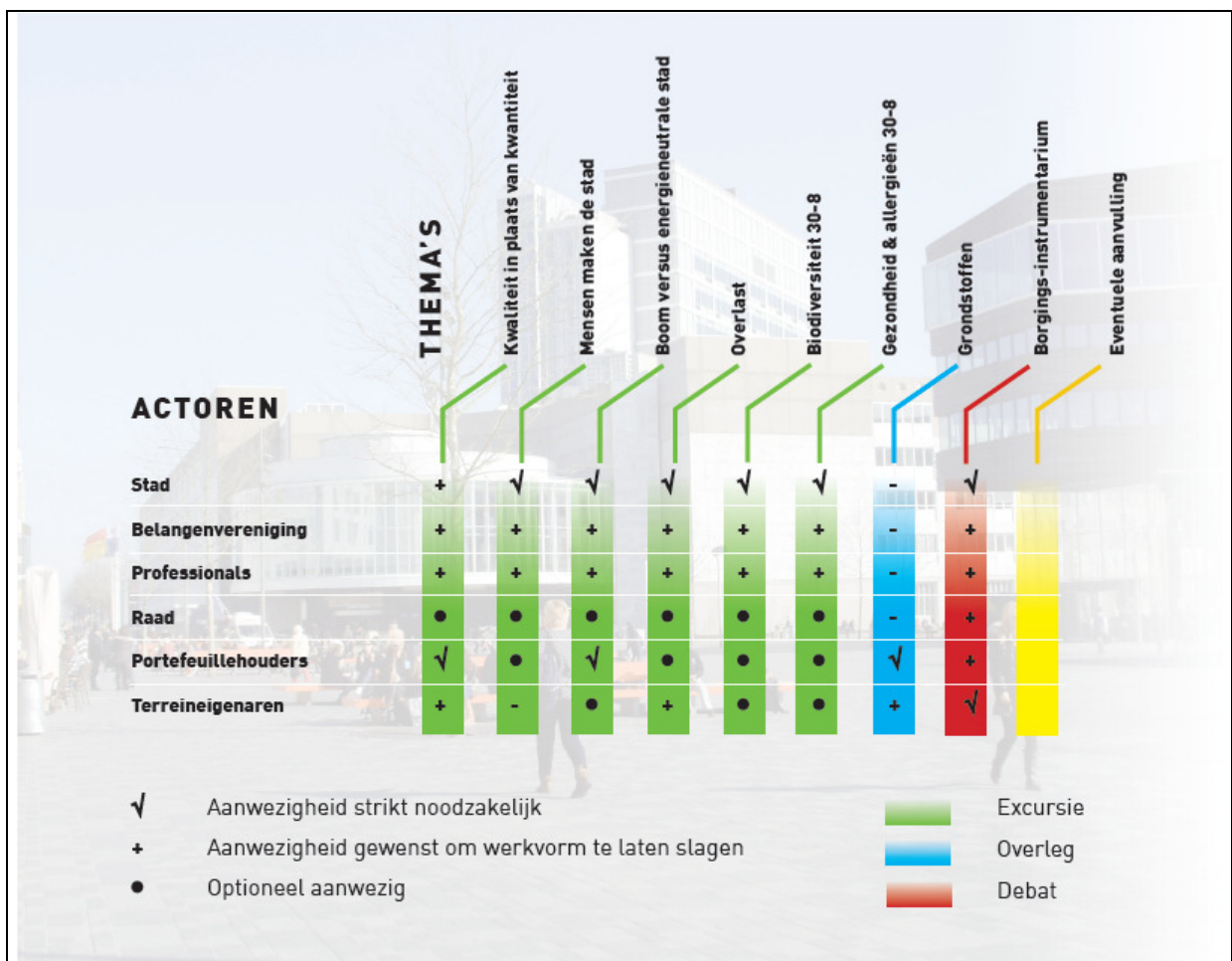
Van u willen wij graag weten of we de relevante dilemma's aan de stad voorleggen.

Hieronder staan de vragen die wij graag aan de stad willen stellen:

- *Welk afwegingsmodel past bij Almere? (wel of geen kapverordening bijvoorbeeld?) (Thema transparante afweging)*
- *Hoeveel invloed hebben bewoners op het bomenbestand in de straat? (Thema mensen maken de stad)*
- *Hoeveel overlast (blad, schaduw, kleverig spul en wortelopdruk) mag een boom veroorzaken? (Thema overlast)*
- *Sturen we op het aantal bomen of op de kwaliteit van het bomenbestand? (Thema kwaliteit of kwantiteit)*
- *Mag de opwekking van duurzame energie ten koste gaan van een bestaande (gezonde)boom? (Thema boom versus energie neutrale stad)*
- *Sturen we op het optimaliseren van de omstandigheden voor flora en fauna, op groenbeleving of op risicobeheersing van ziekten en plagen onder bomen (Thema biodiversiteit)*
- *In welke mate en in welke omstandigheden is allergische bijwerking nog acceptabel. (Thema gezondheid & allergieën)*
- *Hoe en wanneer wordt er gecommuniceerd over bomen? (Thema communicatie)*
- *Op welke manier worden de vrijkomende grondstoffen ingezet? (Thema grondstoffen)*

Actoren

We betrekken de stad bij de totstandkoming van het bomenkader. Wie zijn 'de stad'? In onderstaande figuur staat welke specifieke groepen wij voor welke specifieke thema's denken uit te nodigen.

Figuur 2: Matrix actoren en thema's

- Met de Stad wordt bedoeld
  - *Alle bewoners van Almere*
- Bedoelde belangenverenigingen zijn
  - *Vereniging Buitenstad, Stichting Groenbehoud Almere, Bomenstichting, Genootschap tot behoud van het levende huis*
- Bedoelde professionals zijn
  - *Boomdeskundigen, boomjurist, boomspecialisten*
- Bedoelde terreineigenaren – de beheerders van openbare terreinen – zijn
  - *Flevolandschap, Staatsbosbeheer, Provincie Flevoland, Rijkswaterstaat, ProRail*

Afbakening

Het bomenkader gaat niet over bomen van particulieren.

Het bomenkader gaat over alle bomen binnen de gemeentegrenzen met uitzondering van particuliere bomen. De robuuste groenstructuren bepalen in hoofdzaak het groene karakter van Almere. Deze robuuste structuren worden behalve door de gemeente ook beheerd door andere (openbaar-) terreinbeheerders zoals Flevolandschap, Staatsbosbeheer, Provincie, Rijkswaterstaat en ProRail. Daarom vinden we het belangrijk om ook de terreinen van deze beheerders te betrekken om zo het groene karakter van de stad te behouden.

Bomenkader is geen beheerplan

Het bomenkader moet een antwoord geven op de maatschappelijke thema's. Het beschrijft onder meer welke afwegingen worden gemaakt, de rol van de beheerder, de rol van bewoners, de wijze van communiceren en hoe de belangen van bewoners worden geborgd. Ter illustratie: Hoeveel overlast mag een boom veroorzaken voordat we over gaan tot kap, hoe communiceren we daarover en waar kan men terecht als men er het niet mee eens is? Het is geen technisch document met uitwerkingen op het vlak

van organisatie of operationeel beheer. Dit maakt dat het document voor een beleidsnotitie beperkt kan blijven in omvang. Met recht een bomenkader.

De inhoud van de notitie is beperkt tot de thema's die het uitgangspunt vormen voor de Almeerse bomen. Naast de thema's genoemd in dit agendaverzoek, is het mogelijk dat u een thema toevoegt. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat de stad met een aanvullend thema komt.

Vragen aan de raad

Het college peilt graag uw reactie op een vijftal vragen die betrekking hebben op bovenstaande:

1. Kunt u zich vinden in het voorgestelde beleidsproces?
2. Heeft u aanvullingen op de thema's waar het bomenkader over moet gaan?
3. Heeft u aanvullingen op de vragen die wij aan de stad willen voorleggen?
4. Heeft u aanvullingen op de actoren die wij hebben benoemd?
5. Kunt u zich vinden in de afbakening van het bomenkader?

Doel bespreking:

De raad te informeren en te consulteren over het besluitvormingsproces van het op te stellen bomenkader.

Voorgestelde wijze van bespreking:

- korte toelichting door de indiener op het agendaverzoek
- onderlinge bespreking m.b.t. het verzoek
- afstemming over het voorgestelde proces

Beschrijf wanneer de bespreking naar uw mening succesvol is verlopen:

De bespreking is succesvol verlopen als de raad zich kan vinden in het te volgen proces om tot een bomenkader te komen.

NB. Aan de informatieverstrekking en de informatie-uitwisseling worden geen besluitvormende of bindende uitspraken ontleend.